

Dne: 3.8.2022

**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN
SOCIALNE ZADEVE**

Minister g. Luka Mesec
Štukljeva cesta 44
1000 LJUBLJANA

Posredovano po e-pošti: gp.mddsz@gov.si

ZADEVA: zaprosilo za razgovor

Spoštovani g. minister!

Glede na to, da imate številne pritožnosti, ki se nanašajo na položaj, pravice in obveznosti delavcev pri delu in iz dela, kolektivne pogodbe in seveda še vrsto drugih pomembnih nalog, pričakujemo na naše sporočilo in pobudo za razgovor, vaš pozitiven in čimprejšnji odziv.

V dejavnosti gostinstva in turizma smo edini reprezentativni sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije in edini podpisnik kolektivne pogodbe dejavnosti. Že leta pred epidemijo smo opozarjali, da je premalo delavcev, epidemija je le še dodatno pustila velike posledice prav na področju kadrov.

Zaradi tega se poslabšujejo delovne razmere, vse težji so delovni pogoji, pogoste so kršitve delovnega časa in počitkov, pojavljajo se kršitve iz področja varstva in zdravja pri delu in še bi lahko naštevali. Inšpekcijski nadzori so vnaprej napovedani, postopki so predolgotrajni (tudi po par mesecev) in nimajo nobenega učinka. Dokler ne bo sprememb zakonodaje na tem področju, ki bi prepovedovale vnaprejšnjo najavo inšpekcijskega pregleda, saj se na ta način lahko prirejajo vse možne evidence urnikov in delovnega časa, bodo prijave kršitev brez pravega učinka. Dogaja se, da inšpektorji delodajalcu izdajo tudi prijavitelja kršitev, posledica tega pa je mobing in šikaniranje delavcev. Govorimo o lastnih izkušnjah, tudi s prijavo kršitev v družbah, v katerih ima država svoje lastniške deleže.

Ker ima država okoli 35 % lastniških deležev v vseh slovenskih hotelih, bi vas radi seznanili s perečim problemom pomanjkanja delovne sile in rednimi kršitvami delovno-pravne zakonodaje. Vemo, da so pogoji dela težki, da delavci nimajo prostega časa zase in za svoje družine, da so plače številnih delavcev mizerne in nedostojne, a skrb vzbujajoče je, da takšne plače že povzročajo revščino zaposlenih. Še vedno pa deluje tudi siva ekonomija in »plače na roko«.

Prav predstavniki sindikata GIT Slovenije se na terenu spopadamo s problematiko velikega pomanjkanja kadra, kar povzroča vse večje izkoriščanje delavcev, kar prikazujejo podatki o številnih, več tisoč opravljenih presežnih urah, ki jih delavci ne morejo koristiti, temveč se te ure delavcem celo neredno izplačujejo. Samo v dveh družbah, kjer ima država lastniški delež, je bilo v lanskem letu oddelanih preko 100.000 presežnih ur! In tudi, če se te ure v družbah redno izplačujejo, delavci potrebujejo predvsem počitek, da se regenerirajo! Poleg težkih pogojev dela in nesorazmernega delovnega časa, pa ponovno izpostavljam plače. Namreč govorimo o že leta »podplačanih« delavcih. V letu 2014 je povprečna bruto plača RS na zaposlenega znašala 1.540,25 evra, v dejavnosti gostinstva pa 1.081,43 evra in je predstavljala **70,21%** povprečne bruto plače RS.

V letu 2021, pa je povprečna bruto plača na zaposlenega v RS znašala 1.969,59 evra, v gostinstvu pa 1.330,27 evra, kar je le **67,5%** povprečne bruto plače RS! Nekaj gre narobe! In najslabše plačani so prav delavci v družbah v neposredni ali posredni državni lasti!

Naj še omenimo, da na vse večje težave in izkoriščanja opozarjajo tudi zaposleni delavci, ki so bili preneseni na zunanje izvajalce (čistilke, sobarice, perice, vzdrževalci, reševalci iz vode....) in za kar smo v sindikatu prepričani, da ne gre za profitne poslovne odločitve temveč zgolj za odločitve, da se v družbi s temi kadri ni potrebno ukvarjati. Že leta v sindikatu GIT Slovenije opozarjamo, kako pomembno je imeti lasten kader, ki je lojalen in pripaden podjetju in v katerem zaposleni čutijo socialno varnost.

Tudi sobarice so za turizem še kako pomembne, tega dela ne bodo nikoli opravljali roboti! Delavci, ki so bili preneseni iz matičnega podjetja na zunanji servis so namreč najbolj izkoriščani in najnižje plačani! Sobarice, ki delajo v hotelih Save Turizem pod zunanjim izvajalcem družbo Samsic, imajo osnovno bruto plačo 610 evrov. Res je, da ne morejo prejeti nižje plačila od minimalne plače, toda vsi dodatki se obračunajo od teh klavnih 610 evrov bruto! In pred tem, si spoštovani minister, nihče več ne more zatiskati oči! Za dostojno delo je potrebno dostojno plačilo, ne pa da delavec za 174 ur mesečnega dela, petek in svetek, s svojo plačo ne more preživeti meseca in je že pod pragom revščine! Ukrepanje je nujno!

Stanje v dejavnosti je vsekakor alarmantno, ker ni dovolj delavcev se nekateri lokali zapirajo, krajša se delovni čas, delavci iz te dejavnosti še vedno odhajajo v druge poklice, druge storitvene dejavnosti, mladi se za te poklice ne želijo odločati in tako se iz leta v leto soočamo z vse bolj zahtevnimi izzivi zaradi kadrovske podhranjenosti.

Prepričani smo, da smo nanizali vsaj nekaj tehtnih razlogov na podlagi katerih želimo, da se čim prej sestanemo z Vami. Nenazadnje govorimo o panogi, za katero so ključni ljudje in o panogi, ki je na leto doprinašala tudi do 13% BDP.

S spoštovanjem in v pričakovanju vašega pozitivnega odziva vas lepo pozdravljamo,

Breda Črnčec, dipl. ekon.
generalna sekretarka

Kristijan Lasbaher, l.r.
predsednik

V vednost:

- predsednik Vlade RS g. Robert Golob
poslano po elektronski pošti na e-naslov: gp.kpv@gov.si